

1883-06-06

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Frederiksborg

Arkivplacering:
Mappe 18 nr. 23 a og b

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard er på maleophold i Frederiksborg. Han fortællere om den kunst han oplevede da han var i Frankrig tidligere på året.

TRANSSKRIFTION

Mappe 18 nr. 23a og b

Frederiksborg 6 Juni 1883

Kjære Joakim!

Du er vist ikke fri for at være spændt på hvordan det er spændt af med lejligheden, medmindre nogen af de andre har givet Dig besked, det er en skam, at jeg ikke har gjort det før, om forladelse. Det blev da hverken den ene eller den anden af dem jeg skrev om, for der kom andre som nok vilde leje halvårsvis, og af dem syntes vi meget om en manufakturhandler Kjærulf som har butik på Østergade, ham blev det så, vi afgjorde det føren der var kommet noget svar fra Dig, da vi fandt at dette var langt at foretrække, end det andet roderi, nu håber jeg også, at Du må være tilfreds. Det lod til at være en yderst skikkelig og medgjørilig mand og en snakkesalig og noget pjattet men også vist meget skikkelig kone, samt en datter som jeg kun lige så, så jeg tør ikke sige noget om hende. Penslerne tog jeg så nær det var muligt at komme din ordre, jeg tømte næsten hans beholdning, men det har jeg vist skrevet om, de kaldes "Brosses fil de fer", om der også skal pinceaux

-2-

til, det ved jeg ikke, og han lovede at sende når der blev skrevet efter nogle, hans ad. Var meget vigtig og det var Rue Pigalle. Jeg er som Du ser i Frederiksborg, og bliver forhåbentlig færdig med [?Schwarz] billede.

Hermed! Salonen er en gammel ting at tage fat på, men jeg får vel gjøre det. Den første dag mødte jeg ligestraks Zako, og han trak rundt med mig til de ting der var noget ved, for han havde været der dagen i forvejen og havde søgt ud; og så ser Du! derved fik jeg jo straks et meget gunstigt indtryk af den, men da jeg så den næste dag gik på egen hånd og søgte nøjere efter, så opdager jeg, at jeg også havde set alt hvad der var værd at se, og så gik jeg et par dage og så mig rigtig ædende gal på den, og sendte et skrækkeligt arrigt brev hjem til Cathrine, men det var nu en skam, for selvom at den franske kunst ikke ganske fortjener det voldsomme ry der er gået af den, så var der jo alligevel ganske fortræffelige ting, Bedst synes jeg billedhuggerne stod, og i det hele taget har jeg fået meget respekt for den franske billedhuggerkunst, den havde jeg nu ikke ventet mig noget vidre af, og så er det morsomt at

-3-

billedhuggerne jo næsten også er de bedste malere, sådan havde Mercie (det var første gang at han havde et maleri udstillet) et portræt og en Venus figur, der var ganske fortrinlige, med en kolorit, glimrede, man følte blodet strømme omkring i fru Venus så det var en fornøjelse. Ligeledes havde Falguieres, der jo også har et billede på Luxembourg, et portrait, der hang som pendant til et af Edelfelt, hvilket det aldeles knuste, det var fortrinligt, Edelfelts var for resten også skidt, og så havde han et billede af de døde som Svingsen har dræbt, det er det moderne arbejde jeg har set, som kommer Rembrandt nærmest, det bøjer jeg mig dybt for, om end ikke så dybt som for Rembrandt, der er opfinderen af de farvetoner, og som jo naturligvis i det hele taget bær prisen. Dubois havde gode portrætter, men jeg sætter dog et par af Delannay meget over, han er brillant. Det maleri som interesserede mig mest, og som jeg stadig søgte hen til var dog Bastian Lepages` s, en bondekarl der [?] ja jeg vil ikke beskrive det, for Du kender ham jo, og dernæst en dugfuld morgen af Breton, en eng med en grøft og bakker i det fjærne, på den ene side af grøften en karl og på den anden en pige, de snakker saammen, bagved kører og midt i billedet selve solen

-4-

strålende, skinnende og spillede så det var en lyst og spejlende sig i grøften, men sådan en morgenstemning og glød hen over græsset, og sådan en fugtighed og kølighed, å! ti stille. Af landskaber gjorde jeg mest af et af Binet, jeg kan ikke huske om Du nogensinde har omtalt ham, det var meget smukt, men ikke det mindste fransk, dersom der var nogen dansk der var dygtig nok kunde det såmænd ligeså godt være gjort af ham. Jeg mener naturligvis deciderede landskaber, for Bretons var begribelig- vis bedre, Binet var rigtig tilgavns til at holde af, men Breton til af falde helt hen i beundring af. Werenskjold havde et par små ting, halvt landskaber og halvt figurbilleder, det var noget af det allerbedste på salonen, i alt fald det ene, der var dejligt solskin, luft i masser og brilliant udelys, og så var det smukt og i høj grad ælskværdigt. Slott var også en af dem jeg syntes aller bedst om, men ham kunde Du jo også lide, Carins billede skulde efter de vise folks sigende være så herligt, men jeg forholder mig dog noget kølig over for det. Det betydeligste der, synes jeg dog, var en marmorgruppe af Barvias, forestillende Adam og Eva bærende Abels lig.

-5-

Mappe 18 nr. 23 b

D. 7ende

Jeg kan ikke huske om jeg har fortalt dig om den portrait udstilling jeg så, den var næsten bedre end salonen, der var Dubois henrivende billeder af hans to børn og seks portraiter af Bastian Lepage, de var meget mærkelige, for det var jo næsten seks Holbeiner, jeg synes nok at han havde efterlignet H. for meget i nogle af dem, sådan rundede det ene slet ikke omkring den kind der dannede konturen, men var flat og endte med et skarpt hjørne, på den måde skal man dog ikke efterligne H., men nok i at lægge hovedvægten på en så skarp og dybtgående karakteristik som muligt; og i denne henseende var de rigtignok forbavsende. Ja nu er lyset lige ved at brænde ud. Jeg skal hilse fra en elendig med tandpine plaget navne til dig. Godnat. Jeg så også et par udstillinger af to impressionister, Renoir og Pissarro, der var skam meget godt

-6-

ved dem, men jeg vist skrevet om Renoir, og de lignede hinanden meget. Så så jeg da også Stewarts samling og er storartet førtjust af Fortuny, og jeg synes skam også got om Misettis eller hvad det nu er han hedder. På portrait udstillingen var der også et brilliant portrait af Ingres, det fik jeg da fotografi af og ligeledes af et af Bastian L.s, der var også et morsomt portrait af Henner. I dag har vi fået regnvej, jeg skulde gerne have haft en dags solskin endnu til Schuers billede jeg kommer vel til at bikse lidt ved det efter hukommelsen og så lade det slæbe af, da jeg må se at komme til Østrø lidt snart. De har det godt der. Jeg har anmeldt det billede til sommerudstillingen, men ved ikke om jeg tager anmeldelsen tilbage. Hør kunde Du lade mig vide noget vigtigt om hvor længe Du bliver i Italien, så vilde jeg være Dig

-7-

meget taknemmelig,

Mappe 18 nr. 23a

For ser Du dersom jeg skulde komme ned til Italien til efteråret, så skulde det kun være for at komme medens Du er der, og hvis Du så måske rejste et halvt år efter, så sad jeg der alene; jeg vil nu igrunde langt hellere vente et par år men dersom Du kunde love at vi kunde være længe sammen dernede, så var der dog en lille mulighed for at jeg kom. Da jeg kom

-8-

fra Paris var udstillingen endnu åben, det var heldigt, jeg blev af den meget bekræftet i det som jeg havde lært i Paris, at det som vi mangler af luft og klarhed, netop impressionisterne og fremfor alle Fotuny har så meget af, men for resten også andre. Viggo Pedersen billeder stod meget

godt på udstillingen for eksempel det store det havde haft sådan en
væmmelig bræk kulør på luften da jeg så set i atelieret men nu var der ikke
noget i vejen. Hilsen Din broder

Fredriksborg 6 Juni 8

Kjære Joakim! Bismarck

Du er vist ikke fri for at være spændt på hvordan det er skændt af med lejligheden, medmindre nogen af de andre ikke allerede har givet Dig besked, det er en skam at jeg ikke har gjort det før, om forladelse. Det blev da kvinden den ene eller den anden af dem jeg skrev om, for der blev der andre som nok vilde lide halvårsvis, og af dem syntes vi meget godt om en manufakturhandler Kjerulf som har butik på Østergade, han blev det så, vi afgjorde det før den var kommet noget svær fra Dig, da vi fandt at dette var langt at fortrække, end det andet voderi, nu håber jeg også at Du må være tilfreds. Det lod til at være en yderst skikkelig mand, og medgørlig mand og en snakke salig og meget pjattet, men vist også meget skikkelig kone, samt en datter som jeg kun lige så, så jeg tør ikke sige noget om hende. Penslerne tog jeg så nær det var muligt at komme Din ordre, jeg hånte næsten hans betoldning, men det har jeg vist skrevet om, de kaldes "Brosses fil de fer" om der også skal pinceaux

* til, det ved jeg ikke*, og kan lide
at sende man der blev stemt efter
nogle, hans ad var meget rigtig
me Tjaler 8. Jeg er som Du der
i Frederik's borg, og bliver ~~for~~ forholdsvis
fordi med Lehnars billeder.
Hvorn. (Salom er en gammel ting at
tage fat på, men jeg får vel gøre det.
Den første dag mødte jeg kjendte Laks
og han trak rundt med mig til den
ting der var meget vel, for han havde
været der dagen forrige og havde øft
ud. Der Du' derved fik jeg jo straks
et meget gunstigt indtryk af den, men
da jeg på den næste dag gik på egen
hånd og sågte mig selv efter, så opdagede
jeg, at jeg næsten også havde det alt
hvad der var værd at se, og så gik
jeg et par dage og så mig rigtig odel
gik på den, og sendte et skælskeligt
ansøgt brev hjem til Kathrine, men
det var nu en skam, for selv om jeg
nok synes at den franske Kunst ikke
ganske fortjener det udsømmende ryddes
er gået af den, så var der jo alligevel
ganske portrætfelike ting. Bedst
synes jeg billedhuggerne stod, og i det
helt taget har jeg følt meget respekt
for den franske billedhuggerkunst, den
havde jeg nu ikke ventet mig meget
videre af, og så er det mest som at

* billedhuggerne je næsten også er
de bedste malere, sådan havde Merce
udstillet et portræt af en Venus fig.
der var ganske portrætlige, med en
halvort, glimrende, man fik et blodet
strømme omkring i fine Venus så
det var en fornyelse. Beggeledes havde
Falgout, det jo også har et billede
på Luxembourg, et portræt der hang
som pendant til et af Edelfelt, ~~hvilket~~
hvilket det altsammen kunst, det var
portrætligt, Edelfelt var forresten
skidt, og så havde han et billede af
de døde som drvingen har dødt, det
er det moderne arbejde jeg har set som
kommer. Rembrandt nærmest det ~~hvilket~~
jeg mig dybt for, ~~men dog dog~~ for
Rembrandt, der er opfinderen af alle farve
toner, og som jo naturligvis i det hele
taget var prisen. Dubois havde gode
portrætter, men jeg bærer dog et par
af Delaunay meget over, han er billedhugger.
Det maler, som interesserer mig mest,
og som jeg stadig øfter hen til var dog
Bastien Lyagist, en bondekvind der bærer
jo jeg vil ikke beskrive det, for Du
kender ham jo, og dernæst en dygtig
morsen af Breton, en eng med en grøft
og bælter i det fjorne, ja den ene side
af grøften er færd og på den anden er
vige, det smukt sammen, bagved
Kper og midt i Billedet ~~der~~ solen

strålende, skinnende og spillede
så det var en lyst og spejlende
sig i grøften, men sådan en morgen
stemning og glød henover græsset, og
sådan en fugtighed og kærlighed, å! Ti
Stille. Af landskaber gjorde jeg
mest af et af Binet, jeg kan ikke
huske om Du nogensinde har omtalt ham
det var meget smukt, men ikke det
mindste fransk, dersom der var nogen
dansk der var dygtig nok kunde det
sikkert ligeså godt være gjort af ham.
Jeg mener naturligvis desiderede land-
skaber, for Britons var beqvibeligvis bedre,
Binets var rigtig tilgavns til at holde af,
men Britons til at falde helt hen i beun-
dring af. Westenskjold havde et par
små ting, halvt landskaber og halvt
figurbilleder, det var noget af det aller
bedste på Salomon, ialtfald det ene, der
var dejligt solskin, luft i masser og
brilliant udelys, og så var det smukt
og i høj grad elskværdigt. Stott var
også en af dem jeg syntes aller bedst
om, men han kunde Du jo også lide.
Carins billeder skulde efter de vise
folkes sigende være så herligt, men jeg
forholder mig jo dog noget kølig over
for det. Det betydeligste der, ~~og~~ synes
jeg dog, var en marmor gruppe af Barrias,
forestillende Adam og Eva bærende Abels
lig.

Da jeg kom fra Paris var udstillingen
endnu åben, det var heldigt, jeg blev
af den meget berøst i det som jeg
havde læst i Paris, at det som vi mangler
er luft og klarhed, netop det indtryk
isterne og fremfor alle fortæller her så
meget af, men forresten også andre.
Viggo Petersens Lilledes stod meget godt
på udstillingen, for eksempel dette store
det havde haft sådan en værdig
kolor på luppen da jeg så det i atelieret
men nu var der ikke noget i den, (Hilse
Din broder)

meget taknemmelig, ³ for der Du dersom
jeg skulde komme ned til Italien til
efteråret, så skulde det kun være for
at komme der nedent Du er der
og hvis Du så måske rejste et halvt år
efter, så sad jeg der allene; jeg vil
nu især langt hellere vente et
par år, men dersom Du kunde lade
at vi kunde være lange sammen
derude, så var der dog en lille
mulighed for at jeg kom.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 235

2
Jeg kan ikke huske om jeg har fortalt
Dig om den portrait-udstilling, jeg
så, den var næsten bedre end Salonen,
der var Dubois henrivende billeder
af hans to søn og seks glimrende
portrætter af Bastien Lepage, de
var meget mærkelige, for det var
jo næsten seles Holbeiner, jeg synes
nok at han havde efterlignet H.
for meget i nogle af dem, så den
rundes
det ene slit ikke omkrig i den
kind der dannede konturen, men
var flat og endte med et skarpt
lytne, på den måde skal man
dog ikke efterligne H., men
nok i at lægge hovedvægten på
en så skarp og dybtgående karak-
teristik som muligt, og i denne
hensende var de rigtigt nok
forbavsende. Ja nu er lyset
lige ved at brænde ud.) Jeg
skal hilse ^{fra} elendig med tandpine
plaget navne til Dig. Godnat.
Bende (Jeg så også et par udstillinger
af to impressionister, Renoir og
Pissarro, der var skam meget gode

SKOVGAARD-MUSEET
Nr. 236
Mappe 18

ved dem, men jeg har vist skrevet
om Tenois, og de lignede hinanden
meget. Så så jeg da også Stewarts
samling og er stærktet fortjunt
af fortuning, ~~men~~ ^{og} jeg synes skam
også godt om Missells eller hvad
det nu er han hedder. På portrait
udstillingen var der også et
brilliant portrait af Ingres,
det fik jeg da portrait fotograf
et og ligeledes af et af Bastiens
Lis, der gav også et morsomt
portrait af Fleumer. Idag har
vi fået Pizunier, jeg skalde gerne
haft en dags solskin endelig ^{til Fleumers billede}, men
jeg kommer vel til at lise lidt
ved det efter hukommelsen og så
lade det slæbe af, da jeg må se
at komme til Østergård lidt snart.
[De har det godt der.] Jeg har an-
meldt det billede til sommerudstil-
lingen, men ved ikke om jeg ikke
tager anmeldelsen tilbage. Høst!
Kunde Du lade mig vide noget
næst om hvor længe Du bliver
i Italien, så vilde jeg være Dig.